

SZAKMAI PROGRAM

SZOCIÁLIS GONDOZÓ KÖZPONT

Család- és Gyermekjóléti Központ

Készítette: Bereiné Petrik Mária

2021.

Tartalom

I. A szolgáltató adatai	4
II. Az ellátandó célcsoport, ellátandó terület jellemzői	4
Az ellátottak köre	4
Szociális jellemzők	5
A települések sajátos jellemzői	5
Érd	5
Törökbálint	6
Diósd	6
Százhalombatta	6
Tárnok	7
Sóskút, Pusztazámor	7
Az ellátandó célcsoport szükségletei	7
III. A szolgáltatás célja, feladata és alapelvei	7
A szolgáltatás célja:	7
III.1. A Központ működésének alapelvei	8
III.2. A megvalósítani kívánt program konkrét bemutatása, a létrejövő kapacitások, a nyújtott szolgáltatáselemek és tevékenységek leírása	9
Ellátott feladatok	9
Létrejövő kapacitások	10
A Család- és Gyermekjóléti Központ személyi állományának jellemzői	10
Család- és Gyermekjóléti Központ szervezeti felépítés	11
III.3. Az intézményen belüli és más intézményekkel történő együttműködés módja	11
IV. A feladatellátás szakmai tartalma, módja, a biztosított szolgáltatások formái, köre és rendszeressége	12
Gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermek védelmére irányuló tevékenységek:	13
Hatósági feladatokhoz kapcsolódó tevékenységek:	14
Javaslattevő hatósági intézkedésre	14
Egyéni gondozási-nevelési terv	15
Családból kiemelt gyermek visszahelyezésének, családba fogadásának elősegítése	16
A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a Család- és Gyermekjóléti Központ feladata:	16
IV.1. Speciális tanácsadói feladatok, tevékenységek	17
Kapcsolattartási ügyelet:	18

Mediáció, közvetítő eljárás	18
Készenléti szolgálat.....	19
Utcai- és lakótelepi szociális munka.....	19
Jogi tanácsadás - heti 8 óra	20
Pszichológiai tanácsadás	20
Óvodai- és Iskolai szociális segítő szolgáltatás	21
Családterápia, családkonzultáció.....	22
Szociális diagnózis	22
Jelzőrendszeri koordinátor	23
Egyéb szolgáltatások	24
V. Az ellátás igénybevételének a módja.....	24
Nyitvatartási rend.....	25
Dokumentáció	25
A gyermekvédelmi gondoskodáshoz fűződő adminisztráció a család- és gyermekjóléti központoknál.....	25
A gyermekvédelmi gondoskodás intézkedései	25
Az észlelő- és jelzőrendszeri tanácsadó javasolt és kötelező adminisztrációja	25
VI. Szolgáltatásról szóló tájékoztatás helyi módja.....	26
VII. Az ellátottak és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályok.....	26
Általános szabályok.....	26
A szolgáltatást igénybe vevők jogai.....	26
A szolgáltatást nyújtók jogai és kötelességei.....	27
Jogorvoslati lehetőségek.....	28
VIII. A szolgáltatást nyújtók szakmai felkészültségének biztosítása	28

I. A szolgáltató adatai

Intézmény neve:	Szociális Gondozó Központ
Intézmény székhelye:	2030 Érd, Emma u.7.
Telephely neve:	Érdi Család-és Gyermejjóléti Központ
Telephely székhelye:	2030 Érd, Rómer Flóris tér 1.
Fenntartója:	Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata
Alaptevékenység:	Alapító okiratban szereplő tevékenységek
Ágazati azonosító Központ:	S0511251
A szolgáltató tevékenység típusa:	család- és gyermekjóléti központ
Ellátási területe:	Érdi Járás közigazgatási területe
Elérhetősége Központnak:	jaras@szocgond.hu 06-23-746-893

II. Az ellátandó célcsoport, ellátandó terület jellemzői

Az ellátottak köre

A Pest megyéhez tartozó Érdi járás területén hét település ellátásáról kell gondoskodnia a székhelyen található Család- és Gyermejjóléti Központnak. Az intézmény a járásban élő gyermekeket és családjaikat látja el, számukra biztosítja a gyermekek érdekeit védő speciális szolgáltatásokat.

Intézményünk Érd Megyei Jogú Városban található, lélekszáma folyamatos, dinamikus növekedést mutat. 2017-2018 között a lakosság száma 67 331 főről 68 039-re emelkedett, és ez a tendencia a mai napig nyomon követhető.

Az Érdi járás lakosság szám adatai

Lakosság száma települések szerinti bontásban		
Lakosok száma (fő)	2018.	2019 év
Érd	68 039	69 014
Törökbálint	18 068	14 297
Diósd	10 354	10 603
Százhalombatta	19 435	19 057
Tárnok	9 618	10 044
Sóskút	3 396	3 464
Pusztazámor	1 287	1 222
Összesen	130 197	127701

Járáshoz tartozó települések száma: 7

Területe, km2: 184

Szociális jellemzők

A járás településeire jellemző folyamat a Budapestről történő elvándorlás, amely főleg az agglomeráció települései felé irányul, és ezzel magyarázható Pest megyében a jelentős belföldi vándorlási többlet. Az agglomerációs övezet az országos folyamatokkal szemben fiatalabb korszerkezetűvé vált.

A beköltözők miatt az önkormányzati, egészségügyi, közoktatási és szociális intézmények szűkössé váltak. Pest megyében az agglomeráción kívüli területeken a demográfiai folyamatok kedvezőbbek, mint az országos átlag.

A szociális jellemzőket tekintve a településeken több típusú hátrányos helyzetű csoport van jelen, kiemelten a munkanélküliek csoportja, a fogyatékkal élők, a pszichiátriai és szenvedélybetegek és a roma népcsoport. Ezekre a csoportokra jellemző az alulképzettség, a megfelelő szocializáció hiánya, és higiéniai problémák. A lakó és életkörülményeik nem megfelelőek a jelenlegi társadalmi elvárásokhoz mérten. Mindezekből kifolyólag anyagi helyzetük rossz, létfenntartásuk a különböző állami és önkormányzati ellátásokra épül, mellyel megfelelő életszínvonalat nem lehet fenntartani. A hátrányos helyzetű és leszakadó rétegek a társadalom perifériájára kerülnek,

Tapasztalataink szerint jelentős társadalmi probléma a szegénység, mely szintén jelen van térségünkben. Számos család települt le a járásban a munkavállalás reményében hátrahagyva otthonaikat. Ingatlanokat vásároltak, melyet későbbiekben fizetni nem tudtak különböző okok miatt, ezért eladósodtak. Egy váratlan élethelyzet, maga után vonja nem csak az eladósodást, hanem az anyagi kiszolgáltatottságot is.

A gyermekes családoknál alapvető probléma az anyagi nehézségeken kívül a családok szétesése (válás, csonka család, egyedülálló szülők), és a szülők egymással és gyermekeikkel való minőségi kommunikációjának hiánya. Sok esetben kívülről várják a megoldást, hiányzik a belső motivációjuk, a küzdeni akarásuk, ahhoz hogy felelősségteljesen lépjenek a saját érdekükben, illetve pozitív változások történjenek az életükben. Ezek mind generálhatják a gyermek „áldozattá” válását, és a különféle veszélyeztetettségi helyzetek kialakulását.

A települések sajátos jellemzői

Érd

A térség központja egyértelműen Érd, mely élen jár a területi kiterjedtségben, a lakosság lélekszámában, továbbá a Modern Város Programnak köszönhetően fejlettségben, kiépítettségben és ellátottságban egyaránt.

A járási székhely földrajzi adottságait tekintve jelentős közlekedési csomópont főként a vasúthálózat szempontjából, ugyanakkor a helyi és helyközi volánbusz járatok is nagyfokú mobilitást engednek meg a népesség számára.

Gazdaságára jellemző, hogy a mezőgazdasági és ipari tevékenységek elmaradnak a vállalkozói szektorhoz képest, amin belül főként kis- és középvállalkozások figyelhetők meg. A település

másik munkaerő-piaci jellemzője a főváros irányába való orientálódás a jobb álláshelyek, továbbá magasabb bérezés reményében, amit napi ingázással képesek fenntartani a fiatal és középkorú munkavállalók. Érd aktív korú népességének a 36,5 %-a dolgozik a településen, a munkaképes lakónépesség majdnem 2/3-a ingázónak minősül. Az ingázók 80%-a Budapesten talált munkahelyet és ez alapján is látható, hogy a helyi munkahelyek mértéke nem elégíti ki a lakosság igényeit.

A város területén az elmúlt években a legjellemzőbb szociális problémák anyagi és lakhatási nehézségekhez kötődtek, mely szoros összefonódást mutat a nagy számban jelen lévő hajléktalansággal és munkanélküliséggel.

Településünkön speciálisan megjelenő probléma a rejtőzködő hajléktalanság, mely két formában jelenik meg. Egyik formája az ingatlanban élő, tartósan beteg és/vagy munkanélküli egyedülálló csoportja. A másik csoportra jellemző, hogy önhatalmúlag költöznek be egy már évek, hónapok óta üresen álló portába. Mindkét célcsoport feje fölött ott lebeg a kilakoltatás veszélye, a szolgáltatási hátralékok felhalmozódása, az önfenntartás ellehetetlenülése, illetőleg az illegális lakáshasználat ténye miatt.

Az iskolai hiányzások magas száma ellenére pozitív észrevétel, hogy nem jellemző az iskolakerülés városunkban, ugyanakkor negatív tapasztalat, hogy a diákok késve viszik be az igazolást, melyet az iskola már nem tud elfogadni, így nehezen követhető nyomon a hiányzások oka, valamint a magántanulókká vált gyermekek sorsa.

Törökbálint

A település ügyfélköre igen szélsőséges. A szolgálat ellátottjai között a mélyszegénységben élőkön kívül, akik ennek következtében életvezetési és mentális problémákkal egyaránt küzdenek, nagyon jól szituált emberek is jelen vannak. Rájuk elsősorban az elmergesedett válás, valamint a gyermekek felügyeleti jogáért vívott harc a jellemző, aminek következtében sok láthatással és kapcsolattartással foglalkozó eset fordul elő.

Mindemellett a településen felbukkanó másik jelentős problémakör a szenvedélybetegség. Ezen belül a fiatalok körében inkább a kábítószer jellemző, míg a szülőknél az alkohol.

További fennálló nehézségek az iskolai magatartási problémák és a sok fiatalos gondatlan terhések. Összességében rengeteg családból való kiemelés kell végezni a településen.

A helyi önkormányzat támogatásának hála a következő szolgáltatások segítik a rászorulókat: pszichológiai tanácsadás, terápia, Kábítószerügyi Egyeztető Fórum, dropprevenció. Az érdi szolgáltatások közül kiegészítésként a Kapcsolattartást, valamint a Krízisügyeletet veszik igénybe az ottani ügyfelek, mivel ezeket Törökbálintnak nem áll módjában biztosítani.

Diósd

A diósdai esetek Törökbálinthoz hasonlóan többségben válással kapcsolatosak. A szolgáltatások közül elsősorban a pszichológiai tanácsadás, jogi tanácsadás, kapcsolattartás és van jelen.

Százhalombatta

A településen nem jellemző a védelembe vétel. Helyette átmeneti neveltek, nevelésbe vettek, magasán kvalifikált esetek vannak, és a főbb problémátípusok a válás és az elhanyagolás. A társadalmi réteget tekintve inkább középrétegű lakosok keresik fel a szolgáltatásokat, de

megtalálhatóak szegények és jómódúbb egyének is. Érdről legfőképpen a kapcsolatügyeletre, és családterápiára mutatkozik igény a lakosok körében.

Tárnok

Tárnok lakossága elsősorban az aktív korú betelepült népességnek köszönheti gyarapodását, aminek következtében évente kb. 100 új gyermek születik. Sok területen még nincs utcátábla és házszám, ezért helyrajzi szám alapján kell tájékozódni az ügyfelek között, akiknek egy része nem megfelelően szigetelt, fűtetlen hétvégi házban lakik. Pszichológussal rendelkeznek, így a kiejánlott szolgáltatások közül a problémákra való tekintettel főként a Kapcsolattartási ügyeletre tartanak igényt.

Sóskút, Pusztazámor

Ezek a települések speciális helyzetben vannak, mivel járási szinten Érdhez tartoznak, ugyanakkor a központjuk Budaörs, és szerződésben is vele állnak. Vezető problémáik a szenvedélybetegség és az elégtelen lakhatási körülmények, az utóbbi kizárólag Pusztazámoron jellemző. Sok eset köthető roma családokhoz, akik magas számmal vannak jelen a lakosság körében. Pozitívum, hogy mélyszegénység egyik településen sem tapasztalható, és elenyésző a gyermekvédelmi esetek száma. Főként pszichológiai és jogi tanácsadást biztosítanak, illetve szükség esetén kapcsolatügyeletet.

Az ellátandó célcsoport szükségletei

Az általunk gondozott családok meghatározó problémátípusa

- anyagi (megélhetési, lakhatással összefüggő),
- a szülők vagy a család életvitele miatt kialakult problémátípus,
- gyermeknevelési probléma,
- szülői elhanyagolás,
- intézménybe való beilleszkedési nehézség,
- magatartászavar,
- teljesítményzavar,
- jelentős a családon belüli bántalmazás (fizikai, szexuális, valamint lelki),
- családi konfliktus, közvetve (szülők egymás közötti konfliktusa) vagy közvetlenül (szülők-gyermek között),
- szenvedélybetegség.

A legkisebb számban előforduló problémátípus a fogyatékoság, retardáció.

III. A szolgáltatás célja, feladata és alapelvei

A szolgáltatás célja:

Az Egyesült Nemzetek Szervezetének New-York-i, a gyermekek jogairól szóló Egyezményében, Magyarország Alaptörvényében meghatározott gyermeki jogok érvényre juttatása érdekében a Gyvt. által meghatározott szolgáltatások koordinálása, szervezése.

A Család- és Gyermekjóléti Központ az alapfeladatain túl – a gyermek családban nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében – a

gyermek igényeinek és szükségének megfelelő önálló, egyéni és csoportos, valamint speciális szolgáltatásokat, programokat nyújt az ellátási területén.

Feladata még, hogy a járásban lévő szolgálatok munkáját összehangolja, koordinálja és számukra szakmai módszertani segítséget nyújtson.

Működése ezáltal kettős célt szolgál, egyrészt a járásban élőket segíti, másrészt a szolgálatoknak jelent szakmai módszertani támogatást.

III.1. A Központ működésének alapelvei

Az emberi méltóság tisztelete, önkéntesség, az együttműködésen alapuló személyes szolgáltatás, az ezekhez való egyenlő hozzáférés, az egyén szükségleteire szabott segítségnyújtás, valamint az egyént körülvevő természetes és mesterséges erőforrások közötti hatékony, egymást segítő, építő jellegű együttműködés.

- *A célszerűség elve:* úgy kell megválasztani és alkalmazni az ellátásokat, intézkedéseket, hogy az ellátott legjobb érdekét, illetve a törvény megvalósulását szolgálják
- *Az önkéntesség és az együttműködés elve:* a szolgálat tevékenysége elsősorban az ellátások önkéntes igénybevételén alapszik. Az ellátott problémáinak megoldásához önkéntes alapon kéri a segítséget, vagy hivatali kezdeményezés alapján elfogadja azt. A segítő munka során mindkét félnek lépéseket kell tennie a problémák megoldása, és a kedvezőtlen körülmények elhárítása érdekében közös együttműködésben.
- *A család önállóságának elve:* célunk a család alapvető funkcióinak megőrzése és tiszteletben tartása, így kerülendő a felesleges beavatkozás, és ez által a döntési jogkör szűkítése.
- *A választás joga:* az ellátások igénybe vétele elsősorban az ellátott döntésén alapul, így minden esetben tájékoztatni szükséges minden lehetséges formájáról, hogy a számára legkedvezőbbet választhassa.
- *A legkisebb kényszer elve:* csak a törvényben meghatározott esetekben szabad kötelezni bárkit az ellátás igénybe vételére.
- *A család egészségének, társadalmi környezetének egységes rendszerű szemlélete:* a családot egységes rendszerként szükséges kezelni, mivel az egyének helyzete befolyással bír a család többi tagjára is. Támogatni szükséges az összetartó erőt az ehhez szükséges erőforrások kiaknázásával, továbbá a hiányzó elemek pótlásával.
- *Az érdemtelenység vizsgálatának tilalma:* az ellátásra való jog nem köthető érdemekhez. A segítséget ez alapján senkitől sem szabad megtagadni.
- *Az állandó környezet és a tartós hatások elve:* fontos szempont az állandóság biztosítása, amennyire a körülmények engedik. Ez biztonságérzetet ad az ellátottnak, és segíti döntései meghozatalát, továbbá céljai elérését. A cselekvési vagy nevelési-gondozási tervet is ennek megfelelően kell elkészíteni.
- *A megelőzés és a komplex szemlélet elve:* mindig szem előtt kell tartani a hozott problémák komplexitását, hogy elkerülhetővé váljon a felszínes kezelési módszerek alkalmazása. Célunk elsősorban a prevenció, illetve a probléma fennállásakor annak mielőbbi orvoslása, a lehető legkorábbi szakaszban beavatkozva.

- *A hátrányos megkülönböztetés és az ellátással való visszaélés tilalma:* tilos a szolgáltatást igénybe vevő hátrányos megkülönböztetése faji, nemzetiségi, vallási vagy más hasonló szempont alapján.
- *A hatósági és a segítő feladatok megkülönböztetésének elve:* a segítő tevékenység alapvetően nem von maga után hatósági intézkedést, így jogi procedúrát sem, míg fordított esetben a kettő a szakemberek együttműködésén alapul.
- *A szakszerűség és a felelősség elve:* a segítő tevékenységet végző szakemberektől elvárható, hogy felelősségteljesen végezzék munkájukat a kompetenciahatárok és törvényi előírások betartásával.
- *A költségek megosztásának és a rászorulókat kedvezményes ellátásnak elve:* a szolgáltatások költségeit az állam és a helyi önkormányzatok viselik, így az ellátottak számára térítésmentesen vehetők igénybe. Ennek célja az anyagi nehézségek miatt keletkező hátrányos megkülönböztetés kizárása.

III.2. A megvalósítani kívánt program konkrét bemutatása, a létrejövő kapacitások, a nyújtott szolgáltatáselemek és tevékenységek leírása

A megvalósítani kívánt program a szociális munka módszereit alkalmazva a gyermekek, az egyének, családok, csoportok segítésére, képessé tételére törekszik. A személyes segítő munka keretében az igénybe vevők megküzdési képességeinek, probléma megoldó stratégiájának növelése az elérendő cél.

Ellátott feladatok

A Központ ellátja a család- és gyermekjóléti szolgálat feladatait, a Gyvt. 39. § (3a) bekezdése és 40/A§-a szerinti feladatokat, így ezen feladatok megosztása a Központ és a Család és Gyermekjóléti Szolgálat feladatait ellátó önálló szakmai egység között áll fent.

Feladatai ellátása során az igénybe vevők esetében a problémamegoldó készség, képesség kialakulása, fejlődése, a hatékony konfliktuskezelés módszereinek átvétele, az egyén és a társadalom közötti kapcsolatrendszer erősödése, egyéni érdekérvényesítés, közösségi részvétel megvalósulása a cél.

A Szociális Gondozó Központ szervezeti egységén belül önálló szakmai tagintézményként működik. Munkatársai az esetmenedzserek és tanácsadók.

Az új szervezeti felépítés 2018-évben kiegészült az Óvodai- és iskolai szociális segítő tevékenységgel.

A Család-és Gyermekjóléti Központban dolgozó esetmenedzser feladata, hogy figyelemmel kísérje az ellátási terület lakosságának szociális, mentális helyzetét, az észlelt konfliktusokra, problémákra hatékonyan reagáljon, illetve a hatósági tevékenységhez kapcsolódó feladatellátásban közreműködjön.

Megoldási javaslatokat dolgozzon ki és továbbítson azon szervek, intézmények felé, ahol mód és lehetőség nyílik a nagyobb méretű, társadalmi problémává nőtt helyzetek kezelésére, megoldására.

Feladata, hogy kezelje, illetve megelőzze azon okokat, melyek a szociális, mentális problémák kialakulásához vezettek. Krízishelyzet esetén gyors, hatékony helyzetfelismerést követően feladat a krízis megszüntetése, továbblépés kidolgozása. A szociális szakember segítséget nyújt a családban jelentkező működési zavarok, illetve családon belüli konfliktusok kezelésében, megoldásában.

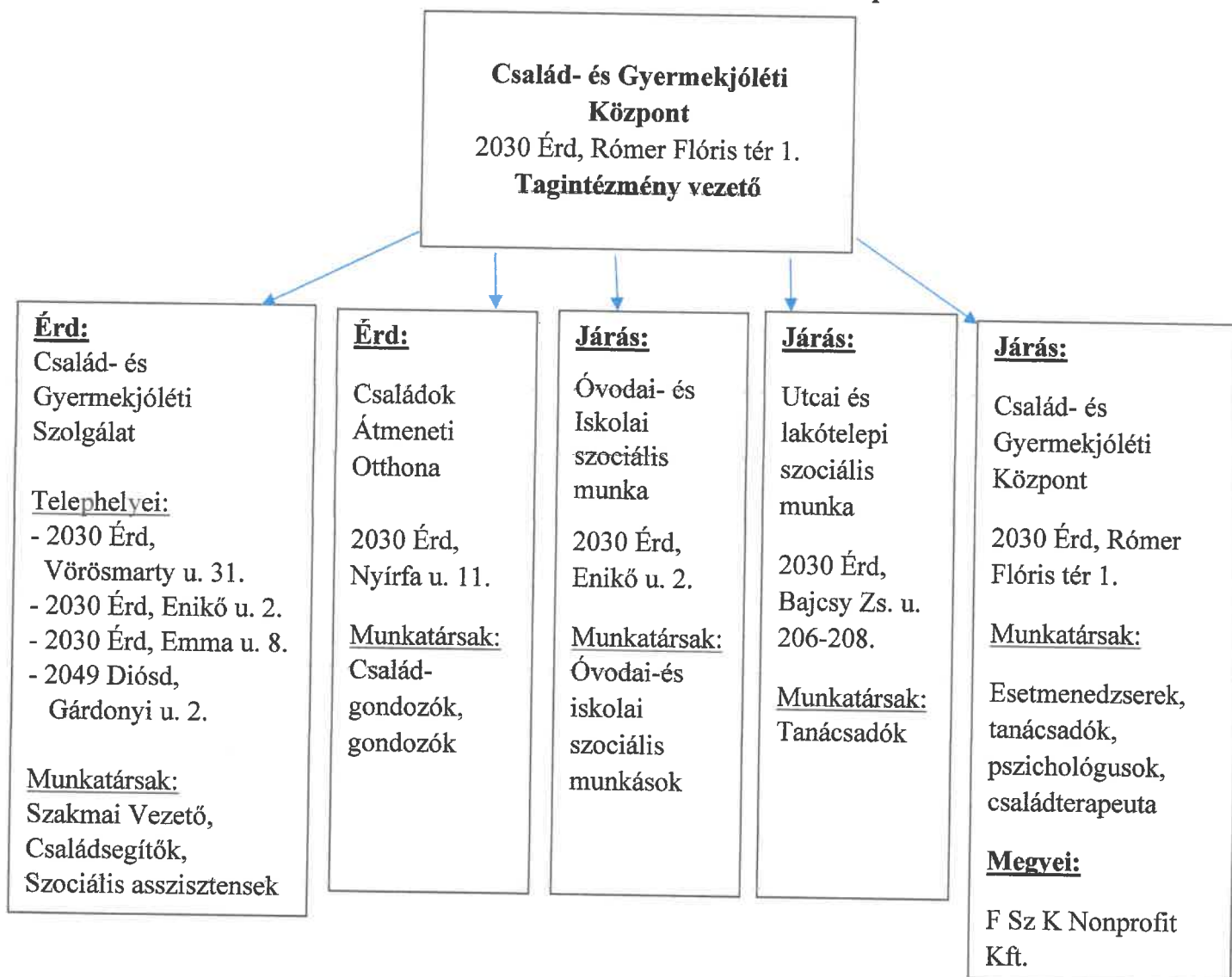
A tevékenységek és a nyújtott szolgáltatások részletes bemutatását a IV. fejezet tartalmazza

Létrejövő kapacitások

A Család- és Gyermekjóléti Központ személyi állományának jellemzői

Család- és Gyermekjóléti Központ			
Tagintézmény neve	Munkakör neve	Létszám	Képzettség
Család- és Gyermekjóléti Központ	tagintézményvezető	1	szakképzett
	esetmenedzser	6	szakképzett
	tanácsadó	5	szakképzett
	szociális asszisztens	3	szakképzett
Összesen:		15	
Óvodai iskolai szociális munka	szociális segítő	15	14 szakképzett, 1 fő képzés alatt
Összesen:		15	
Utcai és lakótelepi szociális munka	tanácsadó	2	szakképzett
Összesen:		2	

Család- és Gyermekjóléti Központ szervezeti felépítés

III.3. Az intézményen belüli és más intézményekkel történő együttműködés módja

A Szociális Gondozó Központ 2021. évtől öt szakmai egységgel teljesíti Érd városában a szociális terület ellátását. Az intézmény struktúráján belül a Család-és Gyermekjóléti Központ együttműködést mutat a többi szolgáltatással, és a szakmai kompetencia határainak tiszteletben tartásával együttműködnek mindazokkal az intézményekkel, amelyek a kliensek életésélyeinek javításában, integrációjában segítséget nyújtanak.

2021. január 01-től a bölcsőde kivált a Szociális Gondozó központból.

A gondozás során együtt kell működni a célcsoportok érdekében a szociális, egészségügyi, oktatási, és foglalkoztatási szolgáltatókkal és intézményekkel. Ezek együttes működése egy komplex szolgáltatást hoz létre, mely a településen hatékonyan biztosítja a szociális háló eredményességét.

Együttműködik az Emberi Erőforrás Minisztérium és a Kormányhivatalok alá tartozó intézményekkel.

Az intézmény rendszeresen kapcsolatot tart

- **Szociális, gyermekvédelmi ágazat:** Apró Falva Bölcsőde, Pöttöm Sziget Bölcsőde, Fészek Egyesület, Lámpás '92, Családok Átmeneti Otthona, Lea Anyaotthon, Nyárad utcai fiúotthon, Utógondozói Otthon.
Az intézményekkel együttműködési megállapodást kötöttünk. Minden intézménynek a Központból van egy kapcsolattartója, aki részt vesz a havi rendszerességgel megtartott intézményi szakmai teamen. Az adott intézményből érkező jelzések, az azokra adott megoldási javaslatok, hatósági intézkedések, az adott kapcsolattartó/ezetmenedzser hatáskörébe tartoznak.
- **Köznevelési intézmények - óvodák, általános iskolák, középiskolák:** az óvodai és iskolai segítők látják el a gyermekvédelmi feladatokat az iskolákban akikkel együttműködési szerződést kötöttünk,
- **Egyéb oktatás - felnőttképzés, szakképzés, felsőoktatás:** gyakorlati képzést, terephelyet biztosítunk a képzésekben résztvevőknek szerződés alapján.
- **Egészségügy - házi orvosok, házi gyermekorvosok, szakorvosok, védőnők, járó beteg szakellátás, kórházak:** kapcsolatfelvétel, jelzés írásban, telefonon, írásbeli tájékoztatás, jelzés – visszajelzés.
- **Rendőrség:** együttműködési szerződés alapján közös környezettanulmány készítés, bejárások, kölcsönös jelzések írott és elektronikus úton.
- **Hatóságok és szakhatóságok – Pest Megyei Kormányhivatal Érdi Járási Hivatal, Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat** felkérésre környezettanulmány készítése, tárgyalásokon való részvétel, általános egészségügyi, szociális és létbiztonsági bejárások előkészítése, megszervezése, lebonyolítása.
- **Igazságügyi hivatal:** felkérésre környezettanulmány készítés, közös konzultáció, szakmaközi megbeszélés a fiatalokú pártfogolt családgondozójával.

IV. A feladatellátás szakmai tartalma, módja, a biztosított szolgáltatások formái, köre és rendszeressége

A Család- és Gyermekjóléti Központ **feladata** a gyermek családban nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztettségének megelőzése. Ennek érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő egyéni-, csoportos-, és speciális szolgáltatásokat, programokat nyújt, melynek keretében biztosít:

- utcai és lakótelepi szociális munkát,
- óvodai- és iskolai szociális segítő szolgáltatást,
- kapcsolattartási ügyeletet, ennek keretében közvetítői eljárást,
- gyermekvédelmi jelzőrendszeri készenléti szolgálatot,
- szociális diagnózist,
- pszichológiai tanácsadást,
- jogi tájékoztatásnyújtást,
- családkonzultációt.

Gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermek védelmére irányuló tevékenységek:

- **Védelembe vétel:** a gyámhatóság abban az esetben veszi védelembe a gyermeket, amikor fennáll a gyermek veszélyeztetettsége: olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztettségét az alapellátások önkéntes igénybevitelével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a gyámhatóság a gyermekvédelembe vétele mellett dönt.

A leggyakoribb problémák, melyek miatt védelembevitelre kerülhet sor: a családon belüli súlyos miliőkonfliktusok, a szülők életvezetési problémái, elhanyagolás, bántalmazás, szerabúzus, gyermek deviálódó magatartása, iskolakerülés stb...

A védelembe vétel során a gyermek gondozásának folyamatos segítése és ellátásának megszervezése, a szülői nevelés támogatása érdekében, a gyermekjóléti központ esztmenedzsere és a családsegítő gondozza a családot a veszélyeztettség megszüntetése érdekében az egyéni gondozási-nevelési terv alapján. Ebben határozzák meg azokat a feladatokat, magatartási szabályokat, szükséges szolgáltatások, ellátások igénybevitelét, melyet a családtagoknak, gyermeknek igénybe kell venni, ill. betartani annak érdekében, hogy a veszélyeztettség megszűnjön Pl.: rendszeres iskolába járás, igazolatlan hiányzások megszűnése, kollégiumi ellátás igénybevitel, mediáció, pszichológiai ellátás, egészségügyi szolgáltatások, életvezetési tanácsadás igénybevitel, életmódbeli változtatások, stb..

- **Ideiglenes hatályú elhelyezés szükséges,** ha a gyermek nem maradhat saját közegében a felügyelet hiánya vagy súlyos veszélyeztetés miatt. Ennek elindítását kezdeményezheti a gyermek, annak szülője, a Szolgálat vagy Központ, továbbá bármely más intézmény vagy hatósági szerv. A későbbiekben a gyámhivatal hozza meg az intézkedést ennek megszüntetéséről, és a gyermek végleges elhelyezéséről. A Központ feladata, hogy feltérképezze a gyermek környezetét, és amennyiben a nevelésére alkalmas hozzátartozóról van tudomása, javaslatában felhívja rá a gyámhatóság figyelmét a döntés meghozatala előtt. Az esztmenedzszer tájékoztatást kérhet a Szolgálattól, amennyiben családsegítő végezte a környezettanulmányt.
- **Családba fogadásra akkor kerül sor,** ha a szülő akadályoztatása miatt (pl. kórházi betegség, külföldi út) nem képes gondoskodni gyermekéről, így az egyik családtagot bízza meg az ideiglenes gondozással. Ilyen esetben a hatósági intézkedést a szülő kezdeményezi, illetve létrejöhet a nevelésbe vételt megszüntető rendelkezésként is. Az esztmenedzszer feladata a környezettanulmány elkészítése, szükség esetén esztkonferencia összehívása, az elkészült javaslat megküldése a gyámhivatalnak, továbbá a család támogatása szükség esetén családsegítő bevonásával. A felülvizsgálat idején információnyújtással segíti a gyámhivatal munkáját a gyermek fejlődési állapotáról, neveléséről, gondozásáról, valamint javaslatot tesz a családba fogadás fenntartásáról vagy megszüntetéséről.
- **Nevelésbe vétel esetén** a teljes segítő munka felelőssége az esztmenedzszerre hárul, így szükség esetén kérheti a Szolgálat munkatársainak vagy speciális szakembereknek a

közbenjárását, továbbá írásos tájékoztatást kap tőlük a felülvizsgálathoz szükséges helyzetértékelés előtt. Ezen felül kötelessége a gyermeket a saját gondozási helyén felkeresnie.

- **Utógondozásra akkor kerül sor**, ha családba fogadás helyett a gyámhivatal a szülőket bízza meg a gyermek további felügyeletével. Ilyenkor a gyermek korábbi esetmenedzsere elkészíti az egyéni gondozási-nevelési tervet, és a védelem fenntartása érdekében konzultációkkal szorgalmazza az esetben vont személyek és szervek hatékony együttműködését. A felülvizsgálat alatt javaslatot készít a gyámhivatal számára.
- **A gyermek harmadik személynél történő elhelyezése** előtt a Központ, tájékoztatást kér az érintett családsegítőtől a perindítás szükségességéről, majd javaslatot tesz a gyámhivatal irányába. Amennyiben a perindítás a gyámhivataltól érkezik, úgy az esetmenedzser feladata környezettanulmány készítése.

Hatósági feladatokhoz kapcsolódó tevékenységek:

- kezdeményezi a gyermek védelembevételét, vagy súlyosabb fokú veszélyeztetettség esetén a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezését, nevelésbe vételét,
- javaslatot készít a veszélyeztetettség mértékének megfelelően a gyermek védelembevételére, illetve a családjából történő kiemelésére, a leendő gondozási helyére vagy annak megváltoztatására, valamint a gyermek megelőző pártfogásának mellőzésére, elrendelésére, fenntartására és megszüntetésére,
- együttműködik a pártfogó felügyelői szolgálattal és a megelőző pártfogó felügyelővel a bűnisméltés megelőzése érdekében, ha a gyámhatóság elrendelte a gyermek megelőző pártfogását,
- a családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében szociális segítőmunkát koordinál és végez - az otthont nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve - a család gyermeknevelési körülményeinek megteremtéséhez, javításához, a szülő és a gyermek közötti kapcsolat helyreállításához,
- utógondozást végez - a gyermekvédelmi gyámmal együttműködve - a gyermek családjába történő visszailleszkedéséhez,
- védelembe vett gyermek esetében elkészíti a gondozási-nevelési tervet, szociális segítőmunkát koordinál és végez, illetve a gyámhatóság megkeresésére a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásához kapcsolódó pénzfelhasználási tervet készít,

Javaslatétel hatósági intézkedésre

A hatósági intézkedésre tett javaslatot a Központ esetmenedzsere gyűjti össze és készíti el 5-10 napon belül, vagy az esetkonferencia döntése alapján 3 munkanapon belül továbbítja a gyámhivatal felé, kiegészítve azt saját véleményével, megjegyzésével. Amennyiben a javaslatételt a Szolgálat kezdeményezi, úgy a javaslatban meg kell jelölni a gyermeket gondozó családsegítő adatait is. Az esetmenedzser a javaslatétel mellett felelősséggel tartozik a "T"-

Törzslap, a GYSZ-1, GYSZ-2, a GYSZ-3 adatlapok kitöltéséért, valamint nevelésbe vételi javaslatétel esetén a GYSZ-6 adatlap melléklet becsatolására is.

A Központ – összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel, illetve szolgálatokkal- szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez.

Egyéni gondozási-nevelési terv

Felelőse a kijelölt esetmenedzser. Az egyéni gondozási-nevelési tervet a hatósági intézkedés határozatának jogerőre emelkedését követő 15 napon belül el kell készíteni. Amennyiben szükséges kérhet tájékoztatást az esettel foglalkozó családsegítőtől, továbbá koordinálja a gondozási-nevelési tervben foglaltak végrehajtását, illetve speciális esetben maga végzi el a szociális segítő munkát. A tevékenységek dokumentálására feljegyzések és a jogszabályban meghatározott adatlapok szolgálnak.

A védelemben vett gyermekekre vonatkozó egyéni gondozási-nevelési terv tartalmazza:

- a veszélyeztető körülmények megjelölését,
- a védelemben megszüntetéséhez, családból kiemelt gyermek esetében a visszahelyezéshez szükséges változásokat, valamint ennek elérése érdekében az esetmenedzser, a szülő és a gyermek feladatait, határidők megállapításával,
- a szükségesnek tartott hatósági, illetve bírósági eljárások kezdeményezésének megjelölését,
- az egyéni gondozási-nevelési terv megvalósításába bevont család- és gyermekjóléti szolgálat, valamint egyéb intézmények, szolgáltatók, személyek megjelölését, feladataik és a felelősségük meghatározásával együtt,
- a szakmailag szükségesnek tartott egyéb rendelkezéseket,
- megelőző pártfogás alatt álló gyermek esetén:
  - az esetmenedzser, a megelőző pártfogó felügyelő, a szülő és a gyermek közötti együttműködés részletes szabályait, megjelölve a pártfogó felügyelővel való együttműködés módját, gyakoriságát,
  - az esetmenedzser és a megelőző pártfogó felügyelő közötti munkamegosztás szempontjait,

Az egyéni gondozási-nevelési terv elkészítésébe az esetmenedzser bevonja:

- a gyermeket és családját,
- a család- és gyermekjóléti szolgálatot,
- megelőző pártfogás alatt álló gyermek esetében a megelőző pártfogót és
- az eset szempontjából érintett, szükséges szolgáltatásokat nyújtó intézményeket, szolgáltatókat, személyeket és az egyéb közvetített ellátásban, szolgáltatásban dolgozókat.

Az esetmenedzser az egyéni gondozási-nevelési terv megvalósítása érdekében:

- bevonja a gyermekkel és családjával kapcsolatos szociális segítő munkába a család- és gyermekjóléti szolgálatot,

- bevonja a szükséges szolgáltatásokat nyújtó intézményeket, szolgáltatókat, személyeket, az egyéb közvetített eljárásban, szolgáltatásban dolgozókat, valamint tevékenységüket koordinálja,
- elősegíti a szülő és a gyermek esetében:
  - az egyéni gondozási-nevelési terv céljainak elfogadását, azokban való közreműködését,
  - azt, hogy a szülő és az ítélőképessége birtokában lévő gyermek nyilatkozattal vállalják az egyéni gondozási-nevelési tervben foglaltak betartásában, megvalósításában történő együttműködést,
- a gyermeket veszélyeztető körülmény elhárítását, a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének a szülő általi biztosítását, így a védelembe vétel megszüntetését.

Az egyéni gondozási-nevelési terv megvalósítását az esetmenedzser értékeli, és:

- szükség esetén módosítja vagy kezdeményezi a módosítást,
- amennyiben a megvalósítása a szülő, illetve a gyermek megfelelő együttműködése miatt nem lehetséges.
  - írásban jelzi a gyámhivatalnak,
  - felhívja a szülő, illetve a gyermek figyelmét arra, hogy a védelembe vétel sikertelensége esetén a gyermekvédelmi gondoskodás más eszközének alkalmazására kerülhet sor,
  - javaslatot tesz a gyámhivatalnak a gyermekvédelmi gondoskodás más eszközének alkalmazására,
- amennyiben a megvalósítás az egyéni gondozási-nevelési tervben megjelölt intézmények, szolgáltatók, személyek és egyéb közvetített eljárásban, szolgáltatásban dolgozók mulasztása miatt nem valósult meg, írásban jelzi a gyámhivatalnak.

Családból kiemelt gyermek visszahelyezésének, családba fogadásának elősegítése

Kiemelt feladat a családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében végzett esetmenedzseri, segítő tevékenység. Az esetmenedzseri feladatokat a Család-és Gyermekjóléti Központ a gyámhivatal által elfogadott egyéni elhelyezési terv alapján végzi. Elsődleges célunk a családsegítés biztosítása a család gyermeknevelési körülményeinek megteremtéséhez, javításához, a szülő és a gyermek közötti kapcsolat helyreállításához, továbbá utógondozó szociális munka (a továbbiakban: utógondozás) biztosítása - az otthont nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve - a gyermek családjába történő visszailleszkedéséhez.

A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a Család- és Gyermekjóléti

Központ feladata:

- A gyermekkel és családjával végzett szociális munkával (a továbbiakban: családsegítés) elősegíteni a gyermek problémáinak rendezését, a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozását.
- A családi konfliktusok megoldásának elősegítése, különösen a válás, a gyermekelhelyezés és a kapcsolattartás esetében.

Kezdeményezi:

- egyéb gyermekjóléti alapellátások igénybevételét,
- szociális alapszolgáltatások, különösen a családsegítés igénybevételét,
- szükség esetén speciális szolgáltatások igénybevételét,
- egészségügyi ellátások igénybevételét,
- pedagógiai szakszolgálatok igénybevételét, vagy
- a gyermek védelembe vételét, vagy súlyosabb fokú veszélyeztettség esetén a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezését, átmeneti vagy tartós nevelésbe vételét.

Javaslat készítése a veszélyeztettség mértékének megfelelően:

- a gyermek védelembe vételére,
- a gyermek családjából történő kiemelésére, a leendő gondozási helyére vagy annak megváltoztatására,
- hatósági beavatkozás kezdeményezése,
- célul tűztük ki a jelzőrendszer még hatékonyabb működtetését,
- a gyermek tankötelezettsége teljesítésének előmozdítását.

A családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében:

- A családsegítés biztosítása a család gyermeknevelési körülményeinek megteremtéséhez, javításához, a szülő és a gyermek közötti kapcsolat helyreállításához.
- Utógondozó szociális munka (a továbbiakban: utógondozás) biztosítása - az otthont nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve - a gyermek családjába történő visszailleszkedéséhez.

A családjából kiemelt gyermek visszahelyezésének elősegítése, illetve visszagondozása:

- Kiemelt feladat a családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében végzett esetmenedzseri, segítő tevékenység.

IV.1. Speciális tanácsadói feladatok, tevékenységek

A gyermek családban nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztettségének megelőzése érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő **önálló egyéni- és csoportos speciális tanácsadói feladatokat lát el, illetve szolgáltatásokat, programokat nyújt**, amelynek keretében biztosít:

- kapcsolattartási ügyeletet, ennek keretében közvetítói eljárást,
- gyermekvédelmi jelzőrendszeri készenléti ügyeletet,
- lakótelepi utcai szociális munkát,
- jogi tájékoztatásnyújtást,

- pszichológiai tanácsadást,
- szociális diagnózist,
- óvodai- és iskolai szociális munkát,
- családterápiát, családkonzultációt, családi döntéshozó konferenciát.

Kapcsolattartási ügyelet:

A gyermek és a vele kapcsolattartásra jogosult számára a találkozásra, együttlétre alkalmas semleges helyszín. Hatósági felkérés esetén biztosítunk felügyeletet ellátó szakembert, konfliktuskezelő-, segítő szolgáltatást. (A Kapcsolatügyeleti Házirendet és a Megállapodást Kapcsolatügyelet igénybevételéről a szakmai program melléklete tartalmazza.)

A kapcsolattartási ügyeleten megjelentek túlnyomó többsége jogerős bírósági/gyámhivatali végzés alapján jelenik meg intézményünkben.

Sor kerülhet felügyelt, segített kapcsolattartásra, valamint önkéntes igénybevételre, ilyenkor minden esetben kapcsolatügyeleti mediációs megállapodás előzi meg a láthatásokat.

A kapcsolattartásokra **pénteken 12-18 óra között, de az esetek túlnyomó részében szombati napon kerül sor 8-13 óra között.** Ilyenkor legalább két munkatárs fogadja a megjelenteket: egy mediátor és egy kapcsolatügyeleti munkatárs. Minden esetben az első kapcsolattartási alkalmat megelőzi a házirend ismertetése, valamint a szolgáltatás igénybevételéről szóló megállapodás megkötése. Ennek hiányában nem indulhat meg intézményünkben a kapcsolattartás. A házirendet írásban is megkapja minden ügyfél, és aláírásával igazolja, hogy elfogadja az abban foglaltakat.

A bíróság által beszabályozott esetekben a nyilvántartásokban szereplő feljegyzéseken kívül, külön írásos feljegyzést is készítünk a láthatáson történt eseményekről, kitérve a láthatásra jogosult, illetve arra kötelezett szülő verbális és nonverbális viszonyulására, gyermekkel való kapcsolatára, viselkedésére, tapasztalható szülői kompetenciájára, a házirend esetleges megsértésére stb.

A házirend megsértéséről minden esetben külön feljegyzés is készül.

Ezeket a feljegyzéseket a bíróság, a végleges kapcsolattartásra vonatkozó határozathozatalt megelőzően, bekéri/bekérheti szolgálatunktól.

Intézményünkben öt kolléga rendelkezik mediátor végzettséggel, ketten aktívan végeznek mediációt. Egyre elterjedtebben használjuk a mediációs technikát a családsegítésbe integráltan, az ügyféllel kötött megállapodások során.

A mediációs eljárás igénybevétele intézményünkben egyre jobban elterjed, az ügyfelek közt is informális úton terjed a módszer hatékonyságának híre, így ez a módszer mára már szervesen beépült a családokkal folytatott rendszerszemléletű szociális munkába.

Mediáció, közvetítő eljárás

Alkalmas a vitás feleket hatékonyan segíteni a közöttük felmerült problémák megoldásában, ennek eredményeként a felek közötti kapcsolatok rendezésében, gyakran a felek közötti együttműködés helyreállításában, megújításában.

A speciális szolgáltatások térítésmentesek ügyfeleink részére. A segítő tanácsadásokon előzetes időpontkérés alapján lehet részt venni. Az időpontok egyeztetését, az ügyfelek és a tanácsadók közötti közvetítést a központ munkatársai, valamint a tanácsadók személyesen végzik.

Készenléti szolgálat

A készenléti ügyeleti rend ellátását a 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény **40. §. d)** pontja szerint látjuk el.

Az egyén vagy a család átmenetileg kerülhet olyan helyzetbe, amelyben belső egyensúlya megbomlik, feszültségek keletkeznek és nincs lehetőség a feszültségek gyors ellensúlyozására. A készenléti szolgálat célja a Központ nyitvatartási rendjén kívül felmerülő krízishelyzetekben történő azonnali segítség, tanácsadás vagy tájékoztatás nyújtása.

A készenléti szolgálatot állandóan hívható telefonszám biztosításával kell megszervezni, olyan módon, hogy a készenlétkben levő munkatárs szakszerű segítséget tudjon nyújtani vagy ilyen segítséget tudjon mozgósítani.

A Központ tájékoztatást nyújt a lelkisegély-telefonvonal elérhetőségéről.

A szolgálat biztosítása során valamennyi hívásról – akár érkezett, akár kezdeményezett – feljegyzést kell készíteni az erre a célra rendszeresített formanyomtatványon.

Az azonnali intézkedést igénylő jelzések esetén az elkészített adminisztrációt a Központ vezetésével megbízott esetmenedzser veszi át.

A készenléti szolgálattal kapcsolatos adminisztráció kötelezően vezetendő nyomtatványa a „Készenléti szolgálat” elnevezésű nyomtatvány, mely tartalmazza:

- a készenléti időtartamát,
- a hívó személy, illetve az érintett gyermek azonosításához szükséges adatokat, hívások tartalmát, időpontját,
- a segítségnyújtás módját, illetve a megtett intézkedéseket a bevont szakemberekkel, szervezetek nevével, elérhetőségével,
- a készenléti szolgálat mobiltelefon átadás-átvételét igazoló nyomtatványt.

Utcai- és lakótelepi szociális munka

A szolgáltatás célja:

- a magatartásával testi-, lelki-, értelmi fejlődését veszélyeztető, szabadidejét az utcán töltő, kallódó, csellengő gyermek speciális segítése,
- a lakóhelyéről önkényesen eltávozó, vagy gondozója által a lakásból kített, ellátás és felügyelet nélkül maradó gyermek felkutatása, lakóhelyére történő visszakerülésének elősegítése, szükség esetén átmeneti gondozásban, vagy gyermekvédelmi gondoskodásban való részesítésének kezdeményezése,
- az iskolai tanórákról távol maradó és az iskolából kimaradó tanköteles korú gyerekek elérése az utcai szociális munka eszközeivel és a gyerekek integrálása a veszélyeztetettség kezelésére működő intézmények és szolgáltatások felé,
- a gyerekek elérésével a veszélyeztetettség csökkentése,
- a gyermekek közvetítése a gyermekjóléti alapellátás intézményei és szolgáltatásai felé,
- a devianciák felé sodródás megelőzése,
- az iskolai tanulmányok folytatásának elősegítése.

A szolgáltatás feladata:

- Az érintett gyermekek lakókörnyezetében, az általuk látogatott bevásárlóközpontokban, vagy egyéb helyszíneken szervezni a gyermekeknek szóló, beilleszkedésüket, szabadidejük hasznos eltöltését segítő programokat. A Központ a programokba lehetőség szerint a gyermek családját is bevonja.
- Folyamatos utcai szociális munka végzése, minden olyan gócpont, bevásárlóközpont ellenőrzése, ahol problémás/csellengő gyermek fellelhető.
- Az utcai tartózkodás veszélyeinek csökkentése, megelőzése, kivédése.
- A többségi társadalomba való visszakapcsolódás elősegítése értékek közvetítése által, illetve a gyermek értékeinek, érdekeinek, igényeinek, szükségleteinek közvetítése a társadalom felé.
- Elsődleges prevenció: hiányállapotok, szükségletek felmérése.
- Utcai tartózkodás veszélyeinek csökkentése:
  - ártalomcsökkentés, felvilágosítás, tájékoztatás, hogy a következményekkel, lehetséges alternatívákkal tisztában legyen,
  - tevékenységgel járó ártalmak csökkentése,
  - más alternatívák, szabadidő eltöltési szokások, értékrendszerek közvetítése,
  - fiatalok igényeinek közvetítése.
- A társadalom által elfogadott viselkedési szabályok bevéssődése.
- Játékosan ismeretek gyarapítása.
- Feladatokra való felkérés.

Nyári szabadidős prevenció programjaink célja

- lakóhelyünk megismerése,
- közösséghez való tartozás,
- szabályok, normák elfogadása,
- a társadalom által elfogadott viselkedési szabályok bevéssődése,

Jogi tanácsadás - heti 8 óra

A jogász feladatai:

- a család, egyén, gyermek segítése helyzetének rendezésében,
- a munkatársak segítése jogi háttér információkkal.

A jogásznak kötelezően kell vezetnie kliensforgalmi naplót, valamint a megkereséseket követően feljegyzést kell készítenie. Azokban az ügyekben, ahol már van a családot segítő családsegítő ott konzultálnia kell a gyermek/család érdekében, illetve jeleznie kell, hogy fel lehessen venni a kapcsolatot az érintettekkel.

Pszichológiai tanácsadás

Fogadja a különböző pszichés problémával (a magatartási, viselkedési, érzelmi, értelmi problémákkal) jelentkező klienseket. Specifikus sérülést szenvedett gyerekekkel, fiatalokkal, fiatal felnőttekkel, szülőkkel is foglalkozik.

- Diagnózist állít fel (problémás gyermekek és felnőttek esetében), feltérképezi a magatartásbeli problémák körét, okait és egyben javaslatot tesz azok megoldására, a fejlesztés irányaira, és segíti a kliensét a gyógyuláshoz vezető úton.
- Egyéni és csoportos keretek között is dolgozik kliensekkel.
- Pszichológiai gondozást, mentálhigiéniai feladatot végez.
- Nevelési tanácsadást végez, illetve szükség esetén közvetít, ennek során szorosan együttműködik a társintézményekkel (pl. nevelési tanácsadó).
- Problématípustól függően a klienseket kompetenciájának megfelelő ellátásban részesíti. (Segítő beszélgetés, tanácsadás). Szükség esetén a folyamatba bevonja a család tagjait is.
- Amennyiben a kliens problémája meghaladja a Központ kereteit, illetve a pszichológiai tanácsadó kompetenciáját, úgy a megfelelő szakellátáshoz irányítja.
- Az esetmenedzsereknek, családsegítőknak segítséget nyújt egy-egy esethez.
- Együttműködik más szakemberekkel. - tanácsadói tevékenységét és eredményeit rendszeresen írásban rögzíti, arról nyilvántartást vezet (tevékenység napló), ezen felül kliensei és az intézmény érdekében elvégzi az egyéb írásbeli feladatokat.

Óvodai- és Iskolai szociális segítő szolgáltatás

Az óvodai és iskolai szociális segítő szolgáltatás a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a szociális segítő munka eszközeivel támogatást nyújt a köznevelési intézménybe járó gyermekeknek, a gyermek családjának és a köznevelési intézmény pedagógusainak.

Az óvodai és iskolai szociális segítő szolgáltatás keretében egyéni, csoportos és közösségi szociális munka végzése, valamint gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátása történik.

Ennek keretében segíti:

- a gyermekeket a korának megfelelő nevelésbe és oktatásba való beilleszkedéséhez, valamint tanulmányi kötelezettségei teljesítéséhez szükséges kompetenciái fejlesztésében,
- a gyermeket a tanulmányi előmeneteléhez, későbbi munkavállalásához kapcsolódó lehetőségei kibontakozásában,
- a gyermek tanulmányi kötelezettségeinek teljesítését akadályozó tényezők észlelését és feltárását,
- a gyermek családját a gyermek óvodai és iskolai életét érintő kérdésekben, valamint nevelési problémák esetén a gyermeket és a családot a közöttük lévő konfliktus feloldásában,
- prevenciós eszközök alkalmazásával a gyermek veszélyeztetettségének kiszűrését és
- a jelzőrendszer működését.

Az óvodai és iskolai szociális segítőkhöz a programok jellegéből adódóan különböző szakemberek csatlakoznak.

Az óvodai és iskolai segítő szolgáltatás célja:

- tájékoztatás: tanulók, szülők és pedagógusok tájékoztatása a család- és gyermekjóléti szolgáltatásokról,

- szoros együttműködés célcsoportokkal,
- prevenciós tevékenység,
- a probléma súlyosságát figyelembe véve, szükség esetén, közvetítés gyermekjóléti intézmények, szolgáltatások felé.

Az óvodai- és iskolai szociális segítő célja és feladata, hogy az óvodát és iskolát segítse, motiválja, hogy a gyerekek, a családok, és a közösség szükségleteire odafigyeljen. Segítse megváltoztatni azokat a tényezőket, melyek gátolják a gyermeki önbizalom kialakulását, az autonómiát, és a kompetenciát, súlyosbítják a már meglévő beilleszkedési nehézséget, visszahúzódot, agresszivitást és az elidegenedést, melyek megakadályozzák a tanulók iskolai sikereit, sok esetben a gyermek jelenlétét az iskola életében. A tantestület, iskolavezetőség informálása a problémák feltárásának fontosságáról, jelzési kötelezettségükről, az észlelő- és a jelzőrendszer működéséről.

Az óvodai- és iskolai szociális segítő szolgáltatással kapcsolatos adminisztráció:

- minden hónapra vonatkozóan összefoglaló anyag készítése az előző hónap programjáról, rendezvényeiről, a gyermekekkel, pedagógusokkal folytatott segítő, problémafeltáró beszélgetésekről, esetkonferenciákon való részvételről,
- a tanévre előzetesen szeptember 31. napjáig cselekvési terv készítése, a tervezett feladatok, irányvonalak és felelősök megjelölésével, figyelembe véve az iskola éves programtervét,
- a programokról, rendezvényekről jelenléti ív vezetése.

Családterápia, családkonzultáció

A családterápia rendszerszemléletű pszichoterápiás módszer azt vallja, hogy a családi rendszer tagjai kölcsönhatásban vannak egymással, a nehézségeket, problémákat, konfliktusokat a családtagok egymás közötti kapcsolatain keresztül közelíti meg.

Bármelyik tag életében bekövetkező változás kihat a többi családtagra. Fókuszában mindig a család egésze áll.

Nem a „beteg”, tüneteket produkáló családtag „megjavítása” a feladata, hanem együtt felfedezni, milyen működési módok, a családtagok közötti konfliktusok segítenek fenntartani a jelen problémás helyzetet. Segítséget ad a rendszer változásához, hogy a problémák megszűnhessenek. Felfedezi a meglévő, de nem használt erőforrásokat. A családterápia egyidejűleg hat az egész családra.

Szociális diagnózis

A Család-és Gyermekjóléti központ szociális diagnózist készít, amely 2019. januárjától kiegészül a Szt.64/A §-ban és a Gyvt.-ben foglaltak szerint:

- a család- és gyermekjóléti szolgálat kezdeményezésére, ha olyan szociális szolgáltatást vagy gyermekjóléti alapellátást – ide nem értve a gyermekek napközbeni ellátását – igénybevétele válik szükségessé, amelyben az ellátott vagy a család nem részesül, vagy azt a szolgálat más okból szükségesnek tartja,

- a család- és a gyermekjóléti szolgálatnál gondozásban nem álló ellátott esetén akkor, ha az esete nem tartozik a Gyvt. 40/A. § (2) bekezdése a) vagy b) pontja alá,
- és a szociális diagnózis elkészítéséhez valamennyi érintett hozzájárul.

A szociális diagnózist család esetében minden olyan tagra el kell készíteni, aki a szolgáltatásnyújtás részese lehet.

A Központ a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermekek védelmére irányuló alábbi tevékenységeket látja el:

Jelzőrendszeri koordinátor

A veszélyeztetettséget észlelő- és jelzőrendszer járási koordinálása körében a Központ:

- koordinálja az ellátási területén működő jelzőrendszer munkáját,
- szakmai támogatást nyújt a szakmaközi megbeszélések, az éves szakmai tanácskozás szervezéséhez, valamint az éves jelzőrendszeri intézkedési tervek elkészítéséhez és összehangolásához,
- összegyűjti a települések jelzőrendszeri felelősei által készített helyi jelzőrendszeri intézkedési terveket,
- az ellátási területén működő család- és gyermekjóléti szolgálat megkeresése alapján segítséget nyújt, szükség esetén intézkedik,
- segítséget nyújt a jelzőrendszer tagjai és az ellátási területén működő család- és gyermekjóléti szolgálatok közötti konfliktusok megoldásában,
- megbeszélést kezdeményez a jelzőrendszerek működésével kapcsolatban,
- megteszi a Gyvt. 17.§ (4.) bekezdése szerinti jelzést,
- a kapcsolati erőszak- és emberkereskedelem áldozatainak segítése érdekében folyamatos kapcsolatot tart az Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálattal.

A központ a feladatokra, illetve azok koordinálására járási jelzőrendszeri tanácsadót jelöl ki.

Az együttműködés keretében biztosítani kell a szükséges információk átadását, a kölcsönös konzultációkat.

Az együttműködés során az egyes intézmények és intézményünk írásban vagy szóban közlik egymással azokat az adatokat, panaszokat, vizsgálati eredményeket stb., amelyek a közös célok eléréséhez, illetve a közös feladatok legjobb ellátásához szükségesek.

Járási szintű feladatok:

Az esettanulmányi feladatokat a Család-és Gyermekjóléti Központ a gyámhivatal A Család- és Gyermekjóléti Központ a járás területén működő család- és gyermekjóléti szolgálatok feladatainak szakmai támogatása érdekében:

- havi rendszerességgel esettanulmányi megbeszélést tart a szolgálatok számára és szükség szerint konzultációt biztosít, valamint

- tájékoztatja a szolgáltatókat az általa nyújtott szolgáltatásokról, az azt érintő változásokról, illetve a járás területén elérhető, más személy, illetve szervezet által nyújtott, közvetíthető szolgáltatásokról, ellátásokról.

Egyéb szolgáltatások

Telefon és fax, melyek csak belföldi használatra vehetők igénybe előzetes egyeztetést követően a családsegítővel/ezetmenedzserrel, internet, fénymásolás, szállítási szolgáltatás előzetes egyeztetést követően a Szociális Gondozó Központtal. A szolgáltatások térítésmentesen vehetők igénybe. Adminisztrációja a családsegítői naplóba, adományfüzetbe, szociális asszisztensek által vezetett feljegyzésekbe történik.

V. Az ellátás igénybevételének a módja

A szolgáltatás igénybevétele az ügyfelek részéről történhet:

- önkéntesen, az ellátást igénylő kérelmére,
- lehet a gyámhatóság által, védelembé vételi határozattal kötelezett kliens,
- ideiglenes nevelésbe vagy nevelésbe vétel alapján elhelyezési határozat alapján,
- nevelésbe vétel lejártá után utógondozói feladatellátás.

Az esetmenedzseri, tanácsadói tevékenység történhet:

- 1) az intézményben ügyfélfogadási időben,
- 2) az igénybe vevő lakóhelyén, családlátogatás keretében,
- 3) vagy a járás területén működő, ellátottak számára nyitva álló helyiségben, telephelyeken, területi irodákban,
- 4) más hivatalos helyiségben, intézményben, igény és szükség szerinti rendszerességgel.

A szolgáltatások térítésmentesen vehetők igénybe. A Család- és Gyermejjóléti Központ alapfeladatát meghaladó speciális szolgáltatásait az érdi járás területéről bárki önkéntesen igénybe veheti, előre egyeztetett formában.

Együttműködésre kötelezettek esetében az igénybevétel kötelező az érdi járás területéről.

A Központ elérhetősége:

2030. Érd, Rómer Flóris tér 1. sz.

Telefon:06 (23) 746-983

E-mail: jaras@szocgond.hu

Nyitvatartási rend

	Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek
Család – és Gyermekjóléti Központ, Érd	8-17	12-17	8-17	8-17	8-12

Dokumentáció

A gyermekvédelmi gondoskodáshoz fűződő adminisztráció a család- és gyermekjóléti központoknál

Javaslattevél hatósági intézkedésre a központ kezdeményezésére	<ul style="list-style-type: none"> • T-Törzslap, GYSZ-1, GYSZ-2, GYSZ3 • Ha védelembe vett gyermek esetén nevelésbe vételi javaslatra kerül sor, akkor GYSZ-6
Egyéni gondozási-nevelési terv elkészítése	<ul style="list-style-type: none"> • Védelembe vétel esetén GYSZ-5 • Nevelésbe vétel esetén GYSZ-7 • Egyéb esetben amennyiben szükséges egyéni gondozási nevelési tervet készíteni akkor azt javasolt külön dokumentációban megtenni
Helyzetértékelés dokumentációja	<ul style="list-style-type: none"> • Védelembe vétel esetén GYSZ-6 • Nevelésbe vétel esetén GYSZ-8 • Egyéb esetben, amikor szükséges helyzetértékelést készíteni, akkor javasolt külön dokumentációban megtenni

A gyermekvédelmi gondoskodás intézkedései

Ideiglenes hatályú elhelyezés	T-Törzslap, GYSZ-2, GYSZ-3, GYSZ4, GYSZ-6
Családba fogadás	
A gyermek harmadik személynél történő elhelyezése	T-Törzslap, GYSZ-2, GYSZ-3

Az észlelő- és jelzőrendszeri tanácsadó javasolt és kötelező adminisztrációja

A tanácsadó kötelező adminisztrációja	<ul style="list-style-type: none"> • Az összegyűjtött a települések észlelő- és jelzőrendszeri felelősei által készített intézkedési terveiből statisztikát készít • Az összegyűjtött jelzésekben és az azokhoz kötődő intézkedésekből legalább egy alkalommal évente értékelést készít.
A tanácsadó javasolt adminisztrációja	<ul style="list-style-type: none"> • Saját munkájáról feljegyzés • Saját munkájáról az éves intézményi beszámolóhoz összefoglalás

VI. Szolgáltatásról szóló tájékoztatás helyi módja

Az igénybevétel módjáról, a szolgáltatások formáiról tájékoztatni szükséges az ellátást igénybe vevőt, de szélesebb körben a település lakosságát is. A tájékoztatás történhet személyesen, írásos formában, elektronikus módon, vagy a média segítségével. A szolgáltatás szóróanyaggal rendelkezik, és a Szociális Gondozó Központ hivatalos honlapján, a www.szocgond.hu felületen is bemutatjuk ellátási formáinkat.

Az ellátottjogi képviselő elérhetőségét az intézményen belül jól látható helyen kifüggesztettük.

VII. Az ellátottak és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályok

Általános szabályok

A Szociális Munka Etikai Kódexe részletesen szabályozza a kliens jogainak érvényesítésére szolgáló etikai szabályokat. A Szociális Gondozó Központ SZMSZ-e részletes rendelkezéseket tartalmaz a jogvédelem területén. Az intézmény dolgozói a szolgálati út betartásával érvényesíthetik jogaikat. Az intézményi fórum rendszer lehetőséget ad a dolgozók jogainak érvényesítésére és jogainak képviseletére.

Az adatszolgáltatás az igénybe vevő a Szociális Törvény, illetve a Gyermejjóléti Törvény szerinti adatainak a 226/2006.(XI.20.) Korm. rendelet 13/E. § szerinti rögzítéséből és a 13/F. § szerinti napi jelentésből áll. Az adatszolgáltatásra jogosult az Szt.-ben, illetve a Gyvt.-ben meghatározott adatokat szociális szolgáltatás és gyermejjóléti alapellátás esetében legkésőbb az igénybevétel első napját követő munkanap 24 óráig rögzíti az igénybevevői nyilvántartásban. Az intézményben az adatkezelésre és az adatok védelmére az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló **2011. évi CXII.** Törvény rendelkezései az irányadók.

Fenti nyilvántartásokból adat csak az adatigénylésre jogosult szervnek és a jogosultságot megállapító szociális hatáskört gyakorló szervnek szolgáltatatható.

Az ellátott a személyére vonatkozó adatok tekintetében a betekintési, a helyesbítési vagy törlési jogának érvényesítése mellett kérheti a jogai gyakorlásához szükséges adatainak közlését az intézmény vezetőjétől.

Az intézmény a nyilvántartásában kezelt adatokat személyes azonosító adatok nélkül statisztikai célra felhasználhatja, illetve azokból statisztikai célra adatot szolgáltathat.

Az intézményben az adatkezelésre és az adatok védelmére egyebekben a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló **1992. évi LXIII.** törvény, valamint az egészségügyi adatkezelésre vonatkozó törvény rendelkezései az irányadók. A személyes adatok kezeléséről, a titoktartásról, az első találkozás alkalmával tájékoztatni szükséges az érintetteket.

A szolgáltatást igénybe vevők jogai

Az ellátást igénybe vevőnek joga van a szociális helyzetére, egészségi és mentális állapotára való tekintettel egyéni szükségletei, speciális helyzete vagy állapota alapján a szolgáltatás igénybevételére, az egyenlő bánásmódra, vallási és etnikai hovatartozásra való tekintet nélkül.

Az ellátás megkezdésekor az ellátásra jogosult gyermeket és törvényes képviselőjét, illetve a fiatal felnőttet tájékoztatni kell az ellátás tartamáról és feltételeiről, valamint az intézmény által vezetett, reá vonatkozó nyilvántartásokról, az ellátás igénybe vevő jogairól, kötelezettségeiről. (Gyvt. 33.§ (2) -ben, ill. a 15/1998 (IV.30) NM rendelet 2.§. (5), (6)-ben foglalt tájékoztatási kötelezettség)

Az ellátás megkezdésekor az ellátást nyújtó felhívja a gyermek törvényes képviselőjét, illetve a fiatal felnőttet az intézményi nyilvántartásokhoz szükséges adatok szolgáltatására, továbbá a jogosultsági feltételekben, illetve a nyilvántartásban szereplő adatokban beállott változások bejelentésére. A gyermek szülője (törvényes képviselője), illetve a fiatal felnőtt írásban nyilatkozik a tájékoztatás megtörténtéről.

A szülő vagy más törvényes képviselő iratbetekintéssel összefüggő jogait a Gyvt. 136.§ (5); 136/A.§. - a szabályozza (ezek alapján van joga az iratbetekintése. a szülőnek illetve, korlátozható a szülő ezen joga).

Minden eszközzel biztosítani kell az igénybe vevőnek az Alkotmányban és jogszabályban alapvetően meghatározott jogait, továbbá az igénybe vevő személyes adatainak védelme az intézmény alapvető feladata.

Figyelmet fordítunk az emberi méltóságuk megőrzésére, lehetőséget biztosítunk véleményük kinyilvánítására, egészséges fejlődésüket veszélyeztető ártalmas hatásoktól való védelmükre.

Az ellátottaknak nyújtott szociális szolgáltatások során tilos a hátrányos megkülönböztetés bármilyen okból, nemre, vallásra, nemzeti, etnikai hovatartozásra, politikai véleményre, korra, cselekvőképességének hiánya vagy korlátozottsága, fogyatékosága, születési vagy egyéb helyzete miatt.

A gondozottak jogainak védelmét szolgálja a gyermekjogi/ellátottjogi képviselővel történő kapcsolattartás, akiknek elérhetősége nyilvános helyen, kifüggesztve található meg az intézményben.

A szolgáltatást nyújtók jogai és kötelességei

- Szociális Munka Etikai Kódexe, Munka Törvénykönyve, Kjt., Közalkalmazotti Tanács, Szervezeti és Működési Szabályzat
- Adatkezelési szabályok, 1997. évi XXXI. Tv a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról

A szociális szolgáltatást végzők közfeladatot ellátó személynek számítanak, számukra biztosítani kell emberi méltóságuk, személyiségi jogaik tiszteletben tartását, munkájuk elismerését. Érdekeiknek és jogaiknak a védelme a Szociális Munka Etikai Kódexében foglalt alapelveknek megfelelően történik. Elfogadjuk, és tiszteletben tartjuk a szociális munkás eltérő véleményét, a nézetkülönbségek egyeztetések során történő rendezésére törekszünk.

Támogatjuk szakembereinket a szakma, illetve a kliensek érdekeinek képviselete során vállalt - esetlegesen kialakuló - konfliktusokban.

A kollégák kompetenciahatárainak tiszteletben tartása mellett, hatékony együttműködések kialakítását tartjuk szem előtt.

A kiégés megelőzése érdekében a szakemberek mentálhigiénéje, szakmai fejlődése érdekében állandó eszmegbeszéléseket tartunk, szupervíziót, továbbképzéseken veszünk részt.

Személyes adataikat védjük az idegeneknek, klienseknek történő kiadástól.

Jogorvoslati lehetőségek

Az ellátottak a szolgáltatással kapcsolatos panaszaikkal, kifogásaikkal az intézményvezetőhöz fordulhatnak. Az Intézményvezető a panasz kivizsgálása után írásban tájékoztatja az észrevételt tevőt. Amennyiben a panaszos az intézményvezetői tájékoztatással szemben is kifogással kíván élni, akkor az intézmény szakmai működését felügyelő Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata, valamint a Pest Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztályához fordulhatnak.

VIII. A szolgáltatást nyújtók szakmai felkészültségének biztosítása

Az intézmény dolgozói az éves továbbképzési terv alapján minden évben konferenciákon, továbbképzéseken vesznek részt.

Az egyenletes munkavégzés és a szakmai felkészültségének biztosítása érdekében a kollégák részt vesznek:

Intézményi team

A két szakmai csoport szociális munkás és szociális asszisztens munkatársakból, valamint esetenként a team-be meghívott egyéb szakemberekből álló munkacsoport. A team üléseit a Tagintézmény vezetője tartja havi szinten előre meghirdetett időpontban, és szükség esetén gondoskodik külső résztvevő meghívásáról. A szervezeti egység szakdolgozóinak a részvétel kötelező. Az intézményi team célja a közös esetek megbeszélése, a feladatok tisztázása, és az intézmény működésével, életével kapcsolatos információk átadása.

Esetmegbeszélő team

Járási észlelő jelzőrendszeres értekezlet: minden hónap első keddjén, 9:00 órakor.

Szupervízió

15/1998. NM rendelet 7. § szerint a gyermekvédelmi ellátórendszerben dolgozó munkatársak részére a szupervízió kötelező.

Rendszeres szakmai továbbképzésen a képzési tervben megfogalmazottak szerint.

Az intézmény vezetője a tagintézmény vezető részére biztosítja a szociális vezetőképzésen való részvételt.

Érd, 2021.01.29.

Bereiné Petrik Mária
Tagintézmény vezető

Mellékletek: Kapcsolatügyi Házirend
Kapcsolatügyi Megállapodás

CSALÁD- ÉS GYERMEKJÓLÉTI KÖZPONT

KAPCSOLATTARTÁSI ÜGYELET

HÁZIREND

2021.

Kapcsolattartási ügyelet*

A Szociális Gondozó Központ Család- és Gyermekjóléti Központ kapcsolatügyelete biztosítja az ellátási kötelezettségi körébe tartozó (Érdi Járás: Érd, Diósd, Törökbálint, Százhalombatta, Tárnok, Pusztazámor, Sósút) településeken élő gyermek és kapcsolattartásra jogosult szülő vagy más kapcsolattartásra jogosult személy számára a találkozásra, együttlétre alkalmas semleges helyszínt az alábbi házirend szerint.

I.

- 1) A kapcsolattartás célja, hogy a gyermek és a kapcsolattartásra jogosult személyek közötti családi kapcsolatot fenntartsa, továbbá a kapcsolattartásra jogosult szülő a gyermek nevelését, fejlődését folyamatosan figyelemmel kísérje, tőle telhetően segítse.
- 2) A kapcsolattartás helyszínéül a Szociális Gondozó Központ Család- és Gyermekjóléti Központ épületében (2030 Érd, Rómer Flóris tér 1.) az erre a célra kijelölt helyiségek, valamint a zárt udvarban található játszótér szolgálnak.
- 3) A kapcsolattartási ügyelet igénybevételére hétfőtől csütörtökig 8 és 17 óra között, pénteken 12 és 18 óra között, valamint szombaton 8 és 13 óra között van lehetőség.
- 4) A szolgáltatás nyújtása térítésmentes. Igénybevételének feltétele, hogy az első kapcsolattartás előtt felek részt vegyenek egy előkészítő beszélgetésen, ahol megismerik a kapcsolatügyelet házirendjét, valamint megállapodást kötnek az intézménnyel a feladat ellátására *(hatóság által szabályozott kapcsolattartás esetén is)*. Ennek hiányában a kapcsolatügyeleti szolgáltatás nem vehető igénybe.
- 5) A kapcsolattartások során a kapcsolatügyeleti szakemberek közvetlenül az érintettekkel állnak kapcsolatban, nem a képviselőikkel.
- 6) A kapcsolattartások megfelelő szakmai háttérrel, valamint több éves gyermekvédelmi tapasztalattal rendelkező munkatársak közreműködésével zajlanak.
- 7) A kapcsolatügyelet bírósági/gyámhivatali végzéssel, illetve – mediációs eljárást követően – önkéntes alapon is igénybe vehető. A mediációs szolgáltatás előbbi esetben is felajánlásra kerül.
- 8) A zavartalan kapcsolattartás biztosítása érdekében, a kapcsolatügyelet helyiségeiben csak a jogerős bírósági/gyámhivatali határozatban – illetve önkéntes igénybevétel esetén, a szülők közötti megállapodásban – megjelölt személyek tartózkodhatnak. Minden más esetben a gondozó szülő és kísérői, a kapcsolattartás teljes idejére elhagyják a központ területét.
- 9) Felügyelt *(azaz ellenőrzött)* kapcsolattartást kizárólag bíróság/gyámhivatal rendelhet el, ami a hatóság újabb, e témát érintő határozatáig van érvényben. Ebben az esetben a kapcsolatügyeleti munkatárs a láthatás teljes időtartama alatt egy helyiségben tartózkodik az érintettekkel.

10) Nem felügyelt (azaz segített) kapcsolattartáson a kapcsolattartásra jogosult hozzátartozó minden esetben a szakmai szabályoknak megfelelően találkozik a gyermekkel, a kapcsolatügyi munkatárs számára nyitott ajtónál, hallótávolságon belül.

11) Lehetőséget biztosítunk a gyermek intézményünkben történő átadására-átvételére, valamint skype-on történő kapcsolattartásra is, ezekben az esetekben is a kapcsolattartási ügyelet házirendjében foglaltak mérvadóak.

12) A 15/1998. (IV.30.) NM rendelet 22.§ (2) pontja értelmében a család- és gyermekjóléti központ a **felügyelt kapcsolattartás elmaradása esetén, annak elmaradásáról öt napon belül**, megvalósulásáról, **az ott történtekről**, a kapcsolattartásra jogosult személy és a gyermek kapcsolatának alakulásáról, a felügyelet fenntartásának szükségességéről **felkérésre, felülvizsgálatára vonatkozó javaslatáról hivatalból tájékoztatja a gyámhivatalt.**

13) A felügyelt kapcsolattartás alakulásáról a kapcsolatügyi naplóban feljegyzés készül. Ezek a szakmai feljegyzések a későbbiek során készítendő összefoglalók előkészítését segítik, melyek a kapcsolattartást szabályozó bíróság/gyámhivatal tájékoztatására szolgálnak, és – kizárólag – a hatóság által kikérhetők.

14) A kapcsolattartás akadályba történő ütközéséről, a felek az esedékességet megelőző – később bizonyítható módon – 48 órával korábban (indoklással) kötelesek értesíteni egymást és intézményünket.

II.

15) Gondozó szülő/gyám tájékoztatja az intézményt telefonos elérhetőségéről, melyen a kapcsolattartás időtartama alatt – szükség esetén – elérhető.

16) A kapcsolattartás ideje alatt játszó eszközöket, étkezéshez felszerelést biztosítunk.

17) Az intézmény tárgyi eszközeinek épségére, az épület tisztaságára ügyelni kell, ehhez kérjük váltócipő, papucs használatát!

18) A kapcsolattartás végeztével a használt játékokat, eszközöket rendezetten kell a kapcsolatügyi helyiségben hagyni!

19) A gyermek és a kapcsolattartásra jogosult a zárt udvarban található játszóteret csak saját felelősségre használhatja!

20) A kapcsolattartás ideje alatt sem a gyermek, sem a látogató fél nem használhatja mobiltelefonját, valamint tilos a diktafon, kamera vagy más kép- és hang rögzítésére alkalmas eszköz használata is.

III.

21) Amennyiben a kapcsolattartásra jogosult, illetve a kapcsolattartásra kötelezett fél a szabályozottaknak megfelelő időpontban intézményünk kapcsolatügyeletén indokolatlanul nem jelenik meg, a másik fél 10-15 perces várakozás után nem köteles tovább maradni, így a láthatást meg nem valósultnak tekintjük.

22) A kapcsolattartási ügyeletet igénybevevők tudomásul veszik, hogy a kapcsolatügyi mediátor döntési joga, hogy szükségesnek tartja-e a felek közötti konfliktusok elkerülése céljából az ún. zsilipelés módszerének alkalmazását, vagyis az érintettek érkezésének és távozásának időeltolással való megoldását.

- 23) Intézményünkben párhuzamosan zajló kapcsolattartások során, a mindenkori kapcsolatügyi leti munkatárs döntési joga a családok elhelyezése.
- 24) Amennyiben a kapcsolattartásra jogosult fél becsmérő kifejezést használ a gyermekre, a gondozó szülőre vagy a gyermek környezetében élő más személyre, az végrehajtási eljárás keretében kapcsolattartási jogának korlátozását vonhatja maga után.
- 25) Amennyiben a kapcsolattartáson bármelyik fél agresszív, provokatív, a nyugodt légkört veszélyeztető magatartást tanúsít, félelmet keltően, fenyegetően lép fel, a kapcsolattartás megszakítható.
- 26) A kapcsolattartáson ittas, drogos állapotban részt venni nem lehet!
- 27) A Csjt. 92. § (1) értelmében a gyermeknek joga van különélő szülőjével személyes és közvetlen kapcsolatot tartani. A gyermeket nevelő szülő vagy más személy köteles a zavartalan kapcsolattartást biztosítani.
- A házirend megsértése a gyermek kapcsolattartási jogának megsértése.
- 28) A kapcsolattartási ügyelet házirendje 2016. január 4-től lép hatályba. 2019 januárjában kibővítésre került: I/13. és II/20. pontok.

*A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, személyek szakmai feladatiról és működésének feltételeiről szóló 15/1998. (IV.30.) NM rendelet, a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényben, a Családjogi törvényben foglaltak szerint, valamint a MAKAMOSZ által kidolgozott egységes elvek és módszertan alapján.

Megállapodás
kapcsolatügyi leti szolgáltatás igénybevétele ről

Amely a mai napon létrejött a Szociális Gondozó Központ Család- és Gyermekjóléti Központ,
valamint .....
között a ..... által .....
napján kelt ..... számú
ítéletével/határozatával ..... elrendelt
kk.....
.....
kapcsolattartása ügyében.

A megállapodás során az ügyfél az 1997. évi XXXI. tv. 40/A.§ (2) ab. pontja szerint a
kapcsolatügyi leti szolgáltatás igénybevétele ről, a közvetítői eljárásról (mediáció), valamint a
panaszjog gyakorlásának módjáról a tájékoztatást megkapta, a kapcsolatügyi leti házirend
tartalmát megismerte, annak egy példányát átvette.

Érd, ...

.....
ügyfél

.....
Major Júlia
kapcsolatügyi leti tanácsadó